

॥ atha samādhipādaḥ ॥

atha - yoganuśāsanam | 1 |

yogaḥ - cittavṛtti¹nirodhaḥ | 2 |

tadā - draṣtuḥ - svarūpe - avasthānam | 3 |

vṛttisārūpyam - ītaratra | 4 |

vṛttayaḥ pañcatayyaḥ - kliṣtākliṣtāḥ | 5 |

pramāṇa - viparyyaya - vikalpa - nidrā - smṛtayaḥ | 6 |

pratyakṣa - anumāna - āgamāḥ - pramāṇāni | 7 |

viparyyayo - mīthyājñānam - atadrūpapratīṣṭham | 8 |

śabdajñānānupātī - vastuśūnyo - vikalpaḥ | 9 |

abhāvapratyayā¹lambanā - tamovṛttirni¹drā | 10 |

anubhūtaviśaya - asampramoṣaḥ - smṛtiḥ | 11 |

abhyāsavairāgyābhyām - tannirodhaḥ | 12 |

tatra - sthītau - yātno'bhyāsaḥ | 13 |

sa tu - dīrghakāla - nairantarya - satkāra - ādarā -

āsevi¹to - dr̥ḍhabhūmiḥ | 14 |

dr̥ṣṭānuśravika - viśayavitr̥ṣṇasya - vaśīkārasamjñā -

vairāgyam | 15 |

tatparam - puruṣakhyāteḥ - guṇavaitr̥ṣṇyam | 16 |

vitarka - vicāra - ānanda - asmītarūpa - anugamāt -
samprajñātaḥ | 17 |

virāmapratyaya - abhyāsapū¹rvaḥ - samskāraśeṣaḥ -
anyaḥ | 18 |

bhavapratyayo - videhaprakṛtīlayānām | 19 |

śraddhā - vīrya - smṛti - samādhiprajñā - pūrvaka
ītareṣām | 20 |

tīvrasaṃvegānām - āsannah | 21 |

mṛdu - madhya - adhmātravāt - tato'pi - viśeṣaḥ | 22 |

īśvara - prañidhānādvā | 23 |

kleśa - karma - vipāka - āśayiḥ - aparāmrṣtaḥ -
puruṣaviśeṣa īśvaraḥ | 24 |

tatra - nīratiśayam - sarvajñābījam | 25 |

sa eṣa - pūrveṣāmapi guruḥ - kālenānāvachchēdāt | 26 |

tasya - vācakaḥ - praṇavaḥ | 27 |

tajjapaḥ - tadarthābhāvanam | 28 |

tataḥ - pratyakcetanādhigamaḥ - api -
antarāyābhāvaśca | 29 |

vyā₂dhi - styā₂na - sa₂mśaya - pra₂māda - ā₂lasya - a₂virati –
bhrā₂ntidarśana - a₂labdhabhū₂mikatva –
a₂navasthī₂tatvā₂ni - ci₂ttavikṣepā₂ḥ - te –
ā₂ntarā₂yā₂ḥ | 30 |

duḥ₂kha - da₂urmanasya - a₂ṅgamejayatva –
śvā₂sapraśvā₂sā₂ḥ – vikṣepasā₂habhuvā₂ḥ | 31 |

tatpra₂tiśe₂dhār₂tham - eka₂tattvā₂bhyā₂sā₂ḥ | 32 |

mai₂trīka₂ru₂ṇā - mu₂ḍītope₂kṣā₂ṇā₂m –
su₂khaduḥ₂kha - pu₂ṇyā₂pu₂ṇyaviśayā₂ṇā₂m –
bhā₂vanā₂taḥ - ci₂ttaprasā₂danam | 33 |

pra₂cchardana - vi₂dhā₂ra₂ṇā₂bhyā₂m - vā - pra₂ṇā₂sya | 34 |

viśayav₂atī vā - pra₂vṛ₂tīru₂tpannā -
ma₂na₂sā₂ḥ - sthī₂ti - ni₂bā₂ndhī₂ni | 35 |

viśokā vā - jyotiś₂matī | 36 |

vī₂tarā₂gaviśaya₂m vā - ci₂ttam | 37 |

svapna₂ni₂drā - jñā₂nā₂lambanā₂m vā | 38 |

yathā₂bhimatā - dhyā₂nā₂dvā | 39 |

para₂mā₂ṇu - para₂mama₂hattvā₂ntaḥ - asya vāśī₂kā₂raḥ | 40 |

ksī₂ṇavṛ₂tteḥ - abhijā₂tasyevā ma₂ṇeḥ - gra₂hī₂tr - gra₂ha₂ṇa -
grā₂hyeṣu - tatstha tada₂ñja₂natā - sa₂mā₂pattī₂ḥ | 41 |

tatra - śab₂dār₂thajñā₂navikal₂pai₂ḥ - sa₂ṅki₂rṇā - sa₂vi₂ta₂rkā -
sa₂mā₂pattī₂ḥ | 42 |

smṛ₂tīpa₂riś₂udd₂hau - sva₂ru₂paśū₂nyeva –
ar₂thamā₂tranī₂rbhā₂sā - nī₂rvi₂ta₂rkā | 43 |

e₂tayaiva - sa₂vi₂cā₂rā - nī₂rvi₂cā₂rā ca - sū₂kṣma₂viśayā -
vyā₂khyā₂tā | 44 |

sū₂kṣma₂viśaya₂tva₂m ca - ali₂ṅga₂pa₂ryā₂vasā₂nam | 45 |
tā eva - sa₂bī₂jaḥ sa₂mā₂dhi₂ḥ | 46 |

nī₂rvi₂cā₂ra₂vaiśā₂ra₂dye - adhyā₂tmā₂prasā₂daḥ | 47 |
ṛ₂ta₂m₂bha₂rā - tā₂tra pra₂jñā | 48 |

śru₂tā₂numā₂napra₂jñā₂bhyā₂m - a₂nyaviśayā –
viśe₂śār₂thāt₂vāt | 49 |

taj₂jaḥ sa₂mśkā₂raḥ - a₂nyasa₂mśkā₂rapra₂tī₂bā₂ndhī | 50 |

ta₂syā₂pi nī₂ro₂dhe - sa₂rva₂nī₂ro₂dhāt - nī₂rbi₂jaḥ
sa₂mā₂dhi₂ḥ || 51 ||

|| iti pā₂tañjala yoga darśane sa₂mā₂dhipā₂daḥ ||